

Fint drag på Fjärilarnas Dag

Lördagen den 9 juni firades Fjärilarnas Dag i Stora Vika i soligt och varmt väder med flera olika arrangemang av Nynäshamns Naturskyddsförening, Nynäshamns kommun och Nynäshamns Naturskola.

Lokalhistorikern Maria Landin och fjärilsexperterna Martin Olofsson och Göran Palmqvist lotsade ca 35 deltagare längs den skyltade natur- och kulturstig som löper runt det spektakulära kalkstensbrottet. Parallellt utforskade ungefär lika många barn och vuxna småkryp på en av de fina fjärilsmarkerna ovanför brottet under ledning av Robert Lättman-Masch från Naturskolan. De båda grupperna sammanstrålade vid fikastunden och kunde jämföra sina fynd av till exempel blåvingefjärilar som klöverblåvinge, midsommarblåvinge, brun blåvinge och mindre blåvinge.

Maria Landin guidade om Stora Vikas cementindustrihistoria, men även om forntiden och spännande arkeologiska fynd. Hon visade upp en kopia av den björnhuvudformade klubba från yngre stenåldern som hittats i trakten och berättade om mysteriet med den försvunna kastalen vid Fällnäs gård. Ett sådant försvarstorn har troligen funnits där, men om det liksom de flesta andra kastaler byggdes under tidig medeltid är dess funktion oklar, eftersom den gamla sjöleden förbi Fällnäs vid den tiden var historia.

Under de tolv år i rad som Fjärilarnas Dag har arrangerats har det aldrig varit så torrt som i år. Deltagarna blev bekymrade över att se torra tuvor av svartbräken när Göran Palmqvist berättade om svartbräkenmal, en liten fjäril som lever på denna lilla ormbunke. Martin Olofsson betonade hur viktigt det är att sköta markerna så att både värdväxter för fjärilslarver och nektarväxter för fullbildade fjärilar gynnas. Exempelvis äter apollofjärilen kärleksört och vit fetknopp som larv, och behöver nektar från till exempel blommande tistlar när den flyger senare på sommaren.

Sent på den ljumma kvällen samlades ca 20 vuxna och barn när Fjärilarnas Dag övergick till Fjärilarnas Natt. Göran Palmqvist lockade till sig mängder av nattaktiva fjärilar genom att lysa med lampor. Ungefär vid midnatt dök bland annat en stor och en liten representant av fjärilgruppen svärmare upp: Ligustersvärmare (vingspann 85-120 mm) och mindre snabelsvärmare (vingspann 39-52 mm). Dessutom demonstrerade Göran Nyrén hur fladdermöss kan artbestämmas genom att använda en särskild detektor. Sök på hans namn på youtube och du kan se hur det går till. Fladdermöss är svåra att se och utan detektorn är de flestas läten ohörbara för människor. Stora Vika har visat sig vara rikt på olika fladdermöss, och med detektorns hjälp kunde deltagarna den här kvällen höra mustaschfladdermus, nordfladdermus, dvärgfladdermus och vattenfladdermus.

Den 7 juli är det dags för nästa fjärilsarrangemang i Stora Vika: Apollodagen. Martin Olofsson guidar och allas ögon kommer att spana efter den storslagna apollofjärilen.

Tore Söderqvist